

عنوان مقاله:

شناسایی مناطق برداشت گردوغبار با استفاده از تصاویر ماهواره‌ای MODIS

محل انتشار:

هفتمین کنگره سالانه بین‌المللی توسعه کشاورزی، منابع طبیعی، محیط زیست و گردشگری ایران (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسنده‌گان:

مهديه افشاري نيا - دانشجوی دکترا منابع طبیعی، مدیریت و کنترل بیابان، دانشگاه کاشان، ایران

محمدمهری شریفی - کارشناسی ارشد منابع طبیعی، مرتضواری، دانشگاه تهران، ایران

مریم قربانی اقدم - دانشجوی دکترا منابع طبیعی، مدیریت و کنترل بیابان، دانشگاه کاشان، ایران

اسماعیل عرب مومنی - کارشناسی ارشد منابع طبیعی، جنگلداری، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری، ایران

خلاصه مقاله:

گردوغبار یکی از پدیده‌های متداول و در ردیف بزرگترین مشکلات جوی محیطی در مناطق خشک و نیمه خشک است که این امر هر ساله آثار مخربی برای ساکنان این مناطق دارد و خسارت‌های زیادی را به بخش‌های مختلف وارد می‌کند. در سال‌های اخیر آزادگی ناشی از ذرات گرد و غبار به یکی از مضامالت زیست محیطی به خصوص در کشورهای در حال توسعه تبدیل شده است. هدف اصلی این پژوهش شناسایی مناطق برداشت گردوغبار کشور ایران و سلمانیه عراق با استفاده از تصاویر ماهواره MODIS است. روش تحقیق به صورت توصیفی-تحلیلی و بر پایه گردآوری اطلاعات است، که با کمک مطالعات کتابخانه‌ای به جمع آوری اطلاعات اقدام گردید. سپس بر پایه بانک اطلاعاتی و تصاویر ماهواره‌ای MODIS به تحلیل خط سیر گردوغبار و شناخت منشاء آن پرداخته شد. با بررسی آمار سازمان هواشناسی کشور در یک دوره آماری ۱۰ ساله منتهی به سال ۲۰۲۲ دو رخداد مربوط به تاریخ‌های ۶ می ۲۰۲۲ و ۳ نوامبر ۲۰۱۷ که جزو شدیدترین موارد ثبت شده است، انتخاب گردید. به منظور تحلیل شرایط جوی موافقه مداری و نصف النهاری، اطلاعات فشار تراز سطح دریا و ارتفاع ژئوپتانسیل تراز ۵۰۰ هکتوپاسک ال از پایگاه داده NCEP/NCAR به نشانی WWW.esrl.noaa.gov دریافت شد و نهایتاً خط سیر گردوغبار ایران-سلیمانیه ترسیم گردید. در ادامه نیز برای آشکارسازی مسیر پدیده گردوغبار از تصاویر سنجنده MODIS استفاده شد. براساس نتایج به دست آمده؛ مبدأ هر دو گردوغبار منتخب، شهر سلیمانیه عراق با مختصات جغرافیایی ۳۸۷۲۱۵۲ - ۴۹۷۱۳۹ است که مناطق غربی کشور را تحت تأثیر قرار داده و پس از عبور از استان های کرمانشاه، کردستان، ایلام، زنجان و گیلان از کشور خارج می‌شود. لذامی توان چنین استنباط نمود که، پوشش گیاهی یکی از عوامل اصلی در کاهش میزان گردوغبار است که از ایجاد فرسایش به عنوان عامل اولیه کانون‌های گردوغبار جلوگیری می‌کند.

کلمات کلیدی:

اثرات زیست محیطی، ریزگرد، سنجش از دور، بیان زایی، تصاویر ماهواره‌ای

لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:
<https://civilica.com/doc/1951430>
